

LINEÁRNÍ ZOBRAZENÍ

$\mathcal{L}(X, Y)$

$$\|F\|_{\mathcal{L}} = \sup_{\|x\| \leq 1} \|Fx\| \quad \left(= \sup_{\|x\|=1} \|Fx\| = \sup_{x \neq 0} \frac{\|Fx\|}{\|x\|} \right)$$

F spojitá $\Leftrightarrow F$ omezená

$\Leftrightarrow \forall$ omezená M $F(M)$ omezená

$\Leftrightarrow \forall$ otevřená G $F^{-1}(G)$ otevřená

F otevřená $\Leftrightarrow \forall$ otevřená G $F(G)$ otevřená

F kompaktní $\Leftrightarrow \forall$ omezená M $F(M)$ relativně kompaktní

úkoly: promyslete vlastnosti následujících zobrazení

$F : C(0; 1), f' \in C(0; 1) \rightarrow C(0; 1) : f \mapsto f'$ (nespojité, otevřené)

$F : c_0 \rightarrow c_0 : x_n \mapsto \frac{1}{n}x_n$ (spojité, není otevřené)

$F : \{x_1, x_2, \dots\} \mapsto \{x_2, x_3, \dots\} l^\infty \rightarrow l^\infty$

$l^1 \rightarrow l^1$

$F : \{x_1, x_2, \dots\} \mapsto \{0, x_1, x_2, \dots\} l^2 \rightarrow l^2$

úkoly: prostudujte následující dvě věty

• **Banachova věta o otevřeném zobrazení:**

$F : X \rightarrow Y$ lineární, spojitý, surjektivní, X, Y Banachovy prostory $\Rightarrow T$ otevřené

dk:

I. $\exists \epsilon > 0 \quad \overline{FB(0,1)} \supset B(0, \epsilon)$:

$Y = \cup_n FB(0, \frac{1}{2})$ úplný (Baireova věta) $\Rightarrow B(0, \frac{1}{2})$ není řídká

$\overline{FB(0, \frac{1}{2})}$ má vnitřní bod $\Rightarrow \exists x \in \overline{FB(0, \frac{1}{2})} \quad \epsilon > 0 \quad B(x, \epsilon) \subset \overline{FB(0, \frac{1}{2})}$

$B(0, \epsilon) \subset \overline{FB(0, 1)}$

II. $FB(0, 1) \supset B(0, \frac{1}{2}\epsilon)$:

libovolné $y \in B(0, \frac{1}{2}\epsilon)$

$$\left. \begin{array}{l} y \in B(0, \frac{1}{2}\epsilon) \subset \overline{FB(0, \frac{1}{2})} \\ B(y, \frac{1}{4}\epsilon) \text{ okolí } y \end{array} \right\} \Rightarrow \text{existuje } y_1 \in B(y, \frac{1}{4}\epsilon) \cap FB(0, \frac{1}{2}) \neq \emptyset$$

existuje $x_1 \in B(0, \frac{1}{2}) \quad Fx_1 = y_1$

$$\left. \begin{array}{l} y - y_1 \in B(0, \frac{1}{4}\epsilon) \subset \overline{FB(0, \frac{1}{4})} \\ B(y - y_1, \frac{1}{8}\epsilon) \text{ okolí } y - y_1 \end{array} \right\} \Rightarrow \text{existuje } y_2 \in B(y - y_1, \frac{1}{8}\epsilon) \cap FB(0, \frac{1}{4}) \neq \emptyset$$

existuje $x_2 \in B(0, \frac{1}{4}) \quad Fx_2 = y_2$

$$\left. \begin{array}{l} y - y_1 - y_2 \in B(0, \frac{1}{8}\epsilon) \subset \overline{FB(0, \frac{1}{8})} \\ B(y - y_1 - y_2, \frac{1}{16}\epsilon) \text{ okolí } y - y_1 - y_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \text{existuje } y_3 \in B(y - y_1 - y_2, \frac{1}{16}\epsilon) \cap FB(0, \frac{1}{8}) \neq \emptyset$$

existuje $x_3 \in B(0, \frac{1}{8}) \quad Fx_3 = y_3$

...

$$\|x_n\| \leq \frac{1}{2^n} \quad z_n = x_1 + \dots + x_n \text{ Cauchyovská} \quad z_n \rightarrow z \quad \|z\| \leq 1$$

$z \in B(0, 1) \quad Fz = y$ proto $y \in FB(0, 1)$

(v důkazu užíváme $x \in \overline{M} \Rightarrow kx \in \overline{kM}$ pro $k > 0$)

• **Banach-Steinhausova věta:**

$F_n : X \rightarrow Y$ lineární, spojité, X Banachův prostor, Y normovaný prostor

$$\forall x \in X \quad \sup_n |F_n(x)| < \infty \quad \Rightarrow \quad \sup_n \|F_n\| < \infty$$

dk:(sporem)

předpokládejme $\|F_n\| \rightarrow \infty$ označíme $s(x) = \sup_n |F_n(x)| < \infty$

zkonstruujeme posloupnost x_n

$$n \text{ libovolné} \quad \frac{1}{2}\|F_n\| < \|F_n\| = \sup_{x \in B(0,1)} |F_n(x)| \quad \text{existuje } x_n \in B(0,1) \quad \frac{1}{2}\|F_n\| < F_n(x_n)$$

zkonstruujeme vybranou posloupnost x_{n_k}

$$\begin{aligned} n_1 & & 1 &< \frac{1}{6 \cdot 4} \cdot \|F_{n_1}\| \\ n_2 & & 2 + \frac{1}{4} \cdot s(x_{n_1}) &< \frac{1}{6 \cdot 4^2} \cdot \|F_{n_2}\| \\ n_3 & & 3 + \frac{1}{4} \cdot s(x_{n_1}) + \frac{1}{4^2} \cdot s(x_{n_2}) &< \frac{1}{6 \cdot 4^3} \cdot \|F_{n_3}\| \\ & & \dots & \\ n_k & & k + \frac{1}{4} \cdot s(x_{n_1}) + \frac{1}{4^2} \cdot s(x_{n_2}) + \dots + \frac{1}{4^{k-1}} \cdot s(x_{n_{k-1}}) &< \frac{1}{6 \cdot 4^k} \cdot \|F_{n_k}\| \end{aligned}$$

$$x_0 = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{2^k} \cdot x_{n_k} \in B(0,1) \quad (\text{úplnost})$$

k libovolné

$$\begin{aligned} F_{n_k}(x_0) &= \frac{1}{4} \cdot \underbrace{F_{n_k}(x_{n_1})}_{\geq -s(x_{n_1})} + \frac{1}{4^2} \cdot \underbrace{F_{n_k}(x_{n_2})}_{\geq -s(x_{n_2})} + \dots + \frac{1}{4^{k-1}} \cdot \underbrace{F_{n_k}(x_{n_{k-1}})}_{\geq -s(x_{n_{k-1}})} + \frac{1}{4^k} \cdot \underbrace{F_{n_k}(x_{n_k})}_{\geq \frac{1}{2} \cdot \|F_{n_k}\|} + \\ &\quad + \frac{1}{4^{k+1}} \cdot \underbrace{F_{n_k}(x_{n_{k+1}})}_{\geq -\|F_{n_k}\|} + \dots + \frac{1}{4^m} \cdot \underbrace{F_{n_k}(x_{n_m})}_{\geq -\|F_{n_k}\|} + \dots \geq \\ &\geq - \underbrace{\left(\frac{1}{4} \cdot s(x_{n_1}) + \frac{1}{4^2} \cdot s(x_{n_2}) + \dots + \frac{1}{4^{k-1}} \cdot s(x_{n_{k-1}}) \right)}_{< \frac{1}{6 \cdot 4^k} \cdot \|F_{n_k}\|^{-k}} + \frac{1}{2} \cdot \|F_{n_k}\| - \\ &\quad - \|F_{n_k}\| \cdot \underbrace{\left(\frac{1}{4^{k+1}} + \frac{1}{4^{k+2}} + \dots + \frac{1}{4^m} + \dots \right)}_{= \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{4^k}} \geq \\ &\geq -\frac{1}{6} \cdot \frac{1}{4^k} \cdot \|F_{n_k}\| + k + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4^k} \cdot \|F_{n_k}\| - \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{4^k} \cdot \|F_{n_k}\| \geq k \end{aligned}$$

pro $k \rightarrow \infty$ $f_{n_k}(x_0) \rightarrow \infty$ spor